

رېسای

بوفیربونی ئەلفوییی کوردی
به پیتی لاتینی

ئاماده کردنی

محەمەد وەسەمان

هەولیر-2005

رئسا

ئيشەكى :

ئەلفوبىي كىلى خويندەنەۋە و نووسىنە ، نووسىنىش دەفرى زمان ، رۇشنىبىرى ، كەلەتوورو مېدوۋە . زمانى داىك كە ناسنامەنەتەۋەبىيە ، بۇ كورد زور طرېنط و ذىيوۋەرىيە ، لەتەل ئەۋەى كە 40 ملىون كەسن و طەۋرەترىن كۆمەلەى نەتەۋەبىين ، تانىستا دەۋلەتېكىان نىيە ، ھەر نەۋەش كارى كەدۆتە سەر نەبۋونى خىشەى كارى راستەقىنە سەبارەت بەئىكھاتەى كۆمەلەيەتى و ناسنامەى نەتەۋەبىيەتى و زمان .

ئەم كىتەبە ھەنطەۋىكە بۇ ئەرە ئىدانى زمانى كوردى ، خالى سەرەتايىبىيە بۇ خىندەنەۋەۋە طەيشتن بەدىالىكتەكەى دى بەرەۋە زمانىكى يەكطرتوۋى خاۋەن يەك ئەلفو بى بۇ ئەۋەى لەنېستەۋە داھاتوۋ يەكتر بخوئىنەۋە و نەۋە دواى نەۋە كەلتوورى نەتەۋە بىمان دەۋلەمەندىرېيت .

• لىرەدا ئىۋىستە نەۋە بلىين ((سەرکەۋ تووترىن ئەلف و بى نەۋەىيە كەلەسەر بىنەماى فونىمەكانى زمانەكە دامەزرايىت))، ئروڧىسور وريا عمر نەمىن ئەم فونىمانەى خوارەۋە لەزمانى كوردى دەست نىشان دەكات :

ا-ب-ث-ت-ج-ض-ح-خ-د-ر-ز-ذ-س-ش-غ-ف-ظ-ق-ك-ط-
ل-م-ن-ه-و-و (كورت) - و- و- و- ي-ى (بزرۇكە) -ى
: نەۋەى طرفتى تىدائىت لە نووسىنى ئەلف و بىي كوردى بە ئىتى لاتىنى
نووسىنى دوۋدەنطى (ع، غ) نەۋەبىيە ، كەۋا كەۋتوتە زمانى كوردىيەۋە ،
ناضار ، دەبىت ھىماى بۇدىارى بىرېت . كەسانىك ھەن ھىماى بۇ ناكەن ،
ۋەك نەۋەنەبىت ، يان ۋوشەكان مەۋى كورد ضونيان طو دەكات و
دەنووسىت ۋەك : (مەروف)

(مەرووف) دەكاتە (مارف) واتەدەنووسرىت Marif ، ھەندىكى دى
ھەن ھىماى ضوكەلەيەكى دەخاتە سەر نەۋە دەنطەى كە (ع) بەدوادادىت يان
لە ئىشدادىت ۋەك (عەزىز) (E'zîz) ، (مەسعود) (Mes'ûd) ،
شىعەر (Şî'ir) شاعىر (Şa'ir) ، ھەيە دەلېت با تەنيا لەناۋەند و كوتاي
بنووسرىت (باع Ba') . ۋەك ئىشنىار و باشە تەنيا لەسەرەتاي ووشەدا
(ع) نەنووسرىت لەناۋەۋە و لەكوتايىدا بە ضوكەلەيان و ىرطول نىشانى

بۆبكریت ههیه به (aa) هیمای بۆ دككات . ههروهها (غ) دهكري به هیمای (x) ی ههشت ی بضوك له سهتر دهبريریت وئك (غغريب b î xer) ، غار xar . یان (g) یان (gh) هیمای بۆ بكریت.

دیاره (ر) ی و (ل) له ئهلفویبی لاتینی نهمرودا هیمایان بۆ نانووسریت ههروضه ند فونیم و ئیویسته هیمایان بۆ دابنریت .

ههروهها دهتپی (ح) دهكری به (h) هیمای بۆ بكریت.

لهم ئهلفویبی ئهه كتیبه هه مان ئهلف ویبی لاتینی باو بهكارهاتوو ، له تهل ضه ند ئیشنیاریکی تازه وئك :

- بهكارهینانی دوو (rr) له بری فونیمی (ر) - ، جطة له سهتره تاي وشه دا .

- بهكارهینانی دوو (LL) له بری فونیمی (ل)

- بهكارهینانی ویرطول (ضوكله) ی سهتر بزوین (،) له بری فونیمی (ع) .

- بهكارهینانی هیمای (x) ی ههشت له سهتر ، له بری فونیمی (غ) .

- بهكارهینانی هیمای (Hh) ی ههشت له سهتر ، له بری فونیمی (ح) .

- له نووسینی دوو ئهتی (y,w) كه نیمضه بزوین نهوا نهه خالانهی خواریوه له به رضاو دهطیریت :

1- نهه تهر ناویك به ئهتی بزوینی دریدی وئك (1) یاخود بزوینی

كورتی (ة) كوتای هاتوو لهكاتی درانه ئال (نیهسهت) دا (یی)

(yî) دهخرینه سهتر ، وئك:

باداوه (badawe) دهبیته

باداوهیی (badaweyî) .

2- نهه شارو ناوانه ی به بزوینه كان كوتایان دیت وئك :

(ة) ، (ی) ، (وو) ، (ؤ)

(e) ، (ê) ، (û) ، (o)

هه مان مامه له یان له تهل دا دهكریت ، وئك :

هه له بجه (Helebce) دهبیته هه له بجهیی (Helebceyî)

كوری (Korê) دهبیته کورییی (Korêyî)

شنو (şino) دهبیته شنوییی (şinoyî)

سهتره لوو (sergelû) دهبیته سهتره لووییی (Sergelûyî)

3- نەتەر لەم بارەشدا خراڤە سەر ناوی شوینیک نەوا دەبی (ی) یەکی
 دیکە بە دوادابیت ، وەك باداویی ی هەلیر ، لەم بارە
 لە نووسینی بە ئیتی لاتینی بەم شیوەیە دەبیت :

(ی) كۆتایی (Ī) دەبیتە (i) و (y) بەدوادا دیت واتە دەنوسریت :

باداویە badawe

باداویی Ā badaweyĀ

باداویی ی هەولیری badaweyy Hewlêr

باداوییە Ī badaweyĪ ye

میدوو Mêjû

میدویی MêjûyĪ

میدویی ی دەق MêjûyĪ deq

میدوییە mejuyiye

هەولیری HewlêrĪ

هەولیریە HewlêrĪye

4- بە هەمان شیوە (و) Ū لە باری دانه ئال و خستنه سەر دا
 دەتوریت بە (W) یان لەکاتی بە دواداهاتی بزویندا ، یان کەوتنه
 نیوان دوو بزویندا یان لەکاتی لە ئیشدا داهاتی بزویندا ، یان
 لەسەرەتا ی ووشە دا :

وولات Wilat

هیشوو Hêşû

هیشوو تری Hêşiwe Tirê

ضاو çaw

مراوی MirawĪ

کەواتە ئەم ئەلفووبییەش بکەموو کورتی نییە وەك ئەلفووبییەکانی دیکە ،
 بەلام لەهەمان کاتدا فیربونی ئیویستە بۆ ئەوەی لەم کەلتورە دانەبرین
 کە بەم ئەلفووبیە دەنوسریت . وەك ئیشیار ئیم باشە وانەیک بەیت لە
 قوناعی سەرەتایی بە بەرنامه ئەم ئەلف و بییە بخویندریت .
 هیوادارین ئەم کتیبە هەنطاویک بەیت بو هینانەدی هیوایکان ، نامنجیش
 خزمەت کردنی زمانی شیرینی کوردیە و لە خزمەتتمندا لانی کورد داوە .
 لەنامادەکردنی ئەم کتیبە سوود لەسایتە کوردییەکانی ئینتەرنیت
 وەرطیراوە بەتایبەتی سایتەکانی :-

www.dibistanikurdi.com

www.geocities.com/diako

www.kurdistanweb.org

بەتایبەتتیر سوود لەسایتی www.dibistanikurdi.com کتیبی ھەلبەرزادە ئەلفو بیی کوردکرمانجی باشوور (Kirmanci) و بەشەى ضیروک دەقى ضیروکیک وەرطیراوە و کراوەتە سەر ئەلفو بیی کوردی بە ئیتی عەرەبی دەسکاری کراوە ھاوکات بە دیالیکی کرمانجی باشوور نوسراوەتەو و بە ئیتی لاتینیش شایانی باسە سایتەکە لە نامادەکردنی کەمال ماظانە، ظیروز، ماظانە، وەرطیراوە . ھەرۆھا ئەلفو بیی لە فیرطەى کوردی کە لىنکی کرمانجی باشووری سایتی دبستانى کوردییه . لە نامادەکردنی (ریواس ئەحمەد ومیران ئەمین و ناسو طەرمیانی و سەرکو ئەمین) . وانهکان لەم سایتە وەرطیراون و کراونەتە بنزینە بو ئەم کتیبیە , دەقەکان بەدیالیکتی زووروو و خواریون بەرامبەرەکەى دەقاو دەق بەشیوێ زاری بەرامبەرى بەکرمانجی خواریوی بو زیدەکراوەبە ھەردوو ئیتی لاتینی و خومالی .

<p>Aa </p> <p>ئەلفا ئا</p>	<p>Dd </p> <p>دەد</p>
<p>Bb </p> <p>بەبە ئا</p>	<p>Ee </p> <p>ئەه</p>
<p>Cc </p> <p>جەجە ئا</p>	<p>Êê </p> <p>ئەئە</p>
<p>Çç </p> <p>چەچە ئا</p>	<p>Ff </p> <p>فەف</p>

<p>Gg گیاگ</p>	<p>Jj ژئاژ</p>
<p>Hh هئاھ، ح</p>	<p>Kk کاف اک</p>
<p>li یی ای (بزرۆکه)</p>	<p>Li لام، لۆ</p>
<p>îî ئیی ایی</p>	<p>Mm میەم</p>

<p>Nn </p> <p>نوونان</p>	<p>Rr </p> <p>رىئارو پ</p>
<p>Oo </p> <p>ئوؤو</p>	<p>Ss </p> <p>سىناس</p>
<p>Pp </p> <p>پىپاپ</p>	<p>Şş </p> <p>شىيناش</p>
<p>Qq </p> <p>قافاق</p>	<p>Tt </p> <p>تىئات</p>

<p>Uu واواو </p>	<p>Xx خخاخ</p>
<p>Ûû واوی درپژاوو</p>	<p>Yy 1 ییای</p>
<p>Vv ففااف</p>	<p>Zz زکزاز</p>
<p>Ww واواو</p>	

Aa

ئه ئف / ا

مار

Mar

زمان

Ziman

زار

Zar

چرا

Çira

Bb

بی / ب

باران

Baran

بیبهه

Bîber

بزن

Bizin

که باب

Kabab

Cc

جيم اچ

تاج

جالجالوکه

په نجه

برنج

Tac

Calacaloke

Pence

Birinc

Çç

چی اچ

چاو

کهوچک

چهقو

ورچ

awÇ

Kewçik

eqoÇ

Wirç

Dd

دال / د

بەرد

دەرزى

دارستان

دل

Berd

Derzî

Daristan

Dil

Ee

ئە / ه

سمۆره

بەره

كهو

دهم

Simore

Bere

Kew

Lêw

Ê ê

ئە/ئە

رێ
Rê

شیر
Şêr

ئاوینە
Awêne

تیر
Tirê

Ff

فە/فە

کەف
Kef

فیل
Fîl

فرمیسک
Firmêsik

لیفکە
Lîfke

Gg

گی

رەگ

Reg

گورگ

Gurig

ئاسنگەر

Asinger

رێگا

Rêga

Hh

هی

هەنار

Henar

هەتاو

Hetaw

دەهۆل

Dehol

هێشو

Hêşû

ii

دل

dil

دهستك

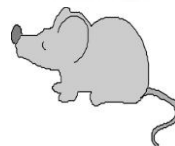
destik

ی

لینگ

ling

مشك

mişk

ii

مراوی

Mrawî

ماسی

masî

هه‌ویر

Hewîr

ئیی

په‌نیر

Penîr

Jj

ژی

برژانگ

Birjang

میوژ

Mêwij

په‌یژه

Peyje

روژ

Roj

Kk

کاف \ک

بووک

Bûk

کانهک

Kalek

که‌وچک

Kewçik

کار

Kar

Ll

لام

عه له شيش

ليو

ليمون

هيلكه

E`leşîş

lêw

lîmon

hêlke

Mm

ماسى

موم

سميل

گه نم

سموره

Mom

Simêl

Genim

Simore

Nn

نوون

باران

ئاوینه

نه‌ورۆز

شوان

Baran

Awêne

Newroz

Şiwan

Oo

ئۆ

برۆ

كوتر

خۆل

هیرۆ

Biro

Kotir

Xol

Hêro

Pp پىپ

پەپوولە

pepûle

پەنیر

penîr

پارە

pare

توپ

Top

Qq

قى

بوۋق

Boq

مقەست

Miqest

چقل

iqilÇ

قاوھىيى

Qaweyî

Rr

رێ

دار

Dar

کوٲتر

Kotir

مێروو

Mêrûle

کورسی

Kursî

Ss

سێن

کراس

Kiras

سێو

Sêw

داس

Das

ماسی

Masî

Şş

شین

پشیلہ

ریش

شووشہ

میش

Pişîle

Rîş

Şûşe Mêş

Tt

تاءات

پہت

پرتہقال

تری

تہور

Pet

Pirteqal

Tirê

Tewir

U u

ئو\و

كورد

Kurd

گوستیل

Gustîl

گون

Gul

ئوتی

Utî

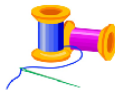
Û û

ئوو\وو

مووروو

Mûrû

دهزوو

Dezû

خانوو

Xakû

په پووله

Pepûle

Vv

فٲاف

مروٲ

گوٲار

تافكه

بفه

Mirov

Govar

Tavge

Bive

Ww

واواو

كهو

چاو

كورد

مراوى

Kew

awÇ

Kurd

Mirawî

Xx

خاءاخاخ

بهرخ

Berx

خانەوو

Xanû

پهرداخ

Perdax

خوشك

Xuşik

Yy

یئای

1

یەك

yek

ضیا

çiya

هه‌یڤ

Heyv

خیار

xiyar

Zz

زىزاز

بەراز

مۆز

نیرگز

رەز

Beraz

Moz

Nêrgiz

Rez

□ جیبه جی کردنی پیشنیا ره کان : □

R

په ر

فروكه

رئوى

روژنامه

Perr Firroke Rêwî Rojname

LI

لامال

پيلاو

gull

pêllaw

دل

Dill

ˆ
X

غ

ولأغ

غارغارین

تیغ

قهباغ

Wilaxˆ

Xarxarênˆ

Tîxˆ

Qepaxˆ

Hh

ه

تهزیج

Tezbêh

تیمساح

Timsah

ههوت

Hewt

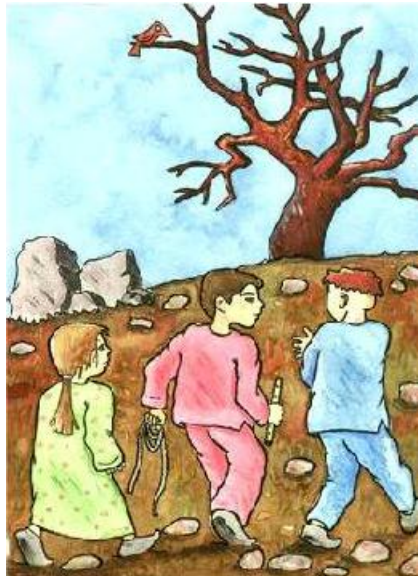

بلیج

Bilih

Çîrok

چيروك

Dîrdîv

Çîrok

Amadekar Û Wêne

Hamdi Ozyurt

دیدیف

چیرۆك

ئامادهكارو وێنه

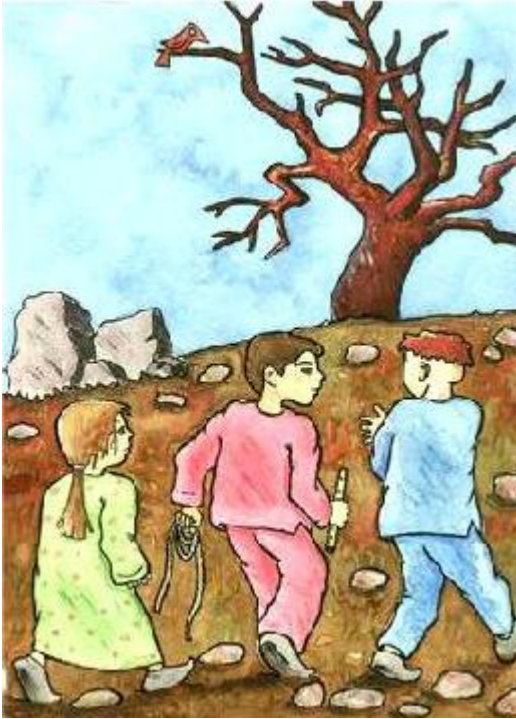
حامدی ئوزیورت

DÎVDÎV

Ç i r o k a

Amadekar û wêne:
Hamdî Özyurt

Programkirin:
Kamal Mavane

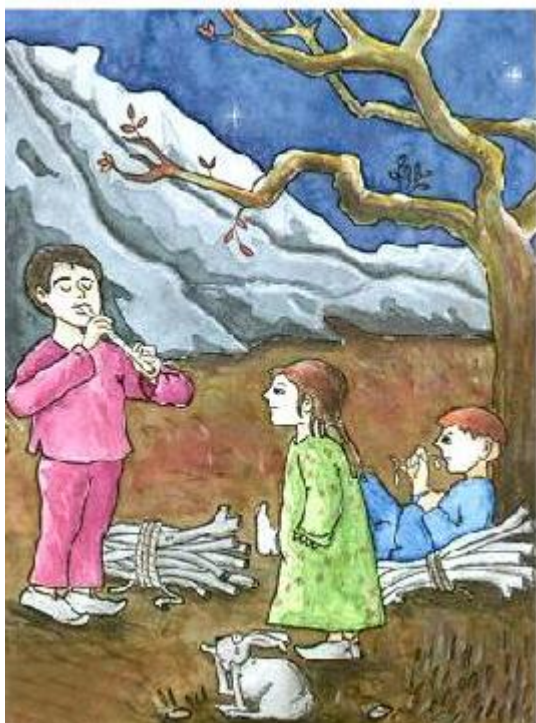

Rojêkê Dîvdîv
û hevlên
Xwe diçin
Çiyê ku
daran
berhevbikin

روژهکی دیشدیف و
هه فالین خوه دچن
چیا یی کو داران
به رهه ف بکن

Rojêk Dîvdî û hewrêkanî deçine
Çiya bo dar hênan

روژیک دیشدیف و هاوړیکانی ده چنه چیا بو دار هینان

Welê dikevin
naw qise û
mesleyan ku
êdî roj
diçe ava dibe
tarî

وهێ دکهفن ناڤ قسه و

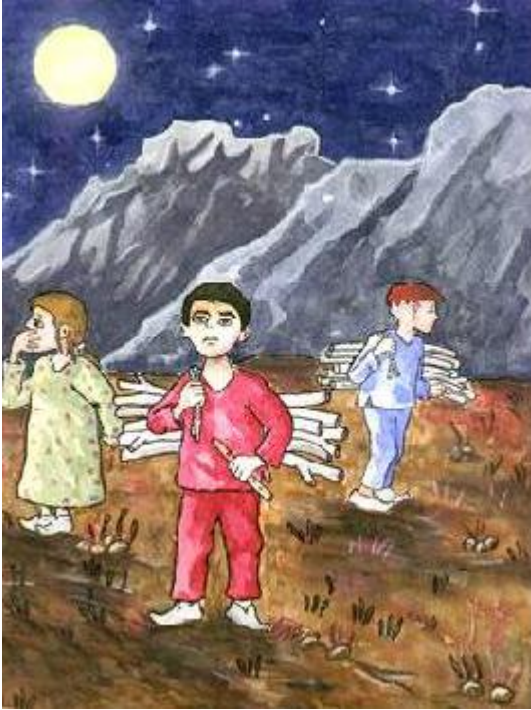
مهسه نه یاتن کو

ئیدی رۆژ دچه ناڤا دبه

تاری .

Belam Dekewne Qisew basan ta Roj awa debêt .
dinya tarîk dadêt

به لām دهکهونه قسه و باسان تا رۆژ ناوا دهبیئت ، دنیا تاریک دادیئت .

Êdî riya xwe
wenda
dikin, riya
gund nabînin

ئێدی ریا خوه

وهندا دکن ،

ریا گوند نابینن.

Îdî Rêyxoyan bizir deken Rêgay Gundî win deken

ئێدی ریی خویان بزدهکەن ، رێگای گوندی ون دهکەن.

Liwir Şikeftekê Dibînin.

ل ور شكه فته كي د بېنن

Lenakaw Eşkewtêk de bînin

له ناکاو نه شكه وتيک ده بېنن.

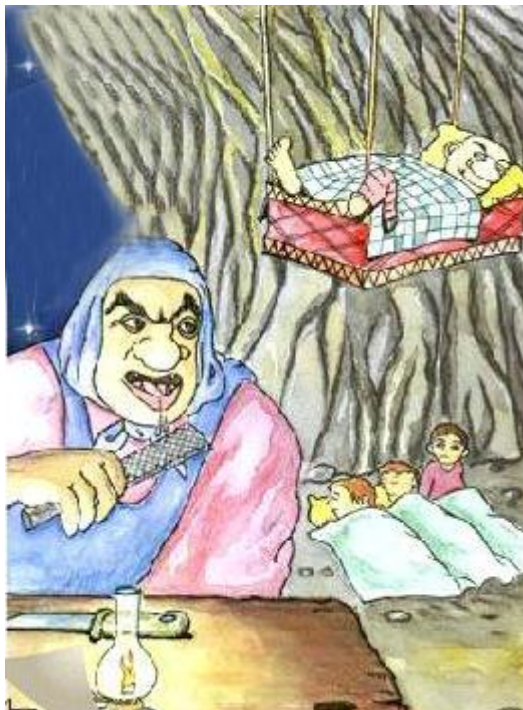
Bicarekê dêwek
derdikeve
pêşwan û dibêje:
-Hûn divê tarîyê de
diçinku?
Werin bibin
mîvanêmin
serê sibê biçin.
Dibêjin:
-Başê
Dibin mîvanê dêwê

ب جارهكی دیوهك دهردهكه شه
پیش وان و دبیشه :
- هون دقئ تاریی ده دچن کو ؟
وهرن بن میشانئ من ، سهړئ سبئ . بچن .
دبیژن : باشه . دبن میشانئ دیوئ .

له ناکاو دیوئیکیان لی به دهردهکه ویت و ده ئیت :
- ئیوه به و تاریکییه بو کوئ ده چن ؟ وهرن ببنه میوانی من ،
سه ره به یانی برۆن .
ده ئین : باشه .
ده بنه میوانی دیوهی .

Lenakaw Dêwêkyan lê beder dekewêt û delêt :
Êwe bew tarî kiye bo kiwê deçin ?
Werin bibnemî wanî man , serlebeyanî bron .
Delên başê : debne mêwanî dêwey.

Kêfa Dêwêtê, diranê
xwe dihev dide û ji
xwere dibêje:
Ezê îşev van bixwim .
Wexta xewêtê , hemû
dikevin nava Ciyana ku
rakevin, lê xewa
Dîvdîv nayê

كیئفا دیوی تێ درانیٓت خوه دههٓف
ددهو ژ
خوهره دبێژە: ئەزێ ئیسهٓف قان
بخوم .
وهختا خهوی تێ ، هه‌موو ده‌گه‌فن
ناقا جیان کورا که‌فن ،
لێ خه‌وا دیشیدیف نایٓ

Dêwe xoşhal debêt û didane kanî leyek Cîrdekatewe
û legel xoyda delêt : min emşew hemûyan dexom .
kati xewtin , hemûdekewne xew , tenya dîvdîv xewî
lênakewêt

دێوه خوشحالدەبیٓت و ددانەکانی ئەیه‌ک چیر ده‌گاته‌وه له‌گه‌ن خویدا ده‌لیٓت :
من ئەمشه‌وده‌یان خوم . کاتی خه‌وتن ، هه‌موو ده‌گه‌ونه خه‌و ، ته‌نیا دیشیدیف
خه‌وی لێناکه‌ویٓت .

**Dêw dibêje: zarokên min
 kî ji we raketîye kî şiyare?
 Dîvdîv dibêje:
 -Ez şiyarim. Dêw dibêje:
 -Çimatu raneketî?
 Dîvdîv dibêje:
 Diyambertim vê wextê
 ji min reli ser Çirayê hêk dikelandin.**

دێو دبێژە : زاروکێن من کی ژوه

راکهتییە کی شیاره ؟

دیدیڤ دبێژە : ئەز شیارم . دێود بێژە : چما توو رانهکەتی ؟

دیدیڤ دبێژە : دیا من هەرتم ئی خەوتنی ژمن ره ل سه ر چرای هییک دکه لاندن .

Dêw delêt : mindlekanim kê xewtiwe ,
 kê nexewtiwe?

Dîvdîv delêt : min beagam .

Daym pêş ewey bixewim

daykim leserçiray Hêlkey bo dekulandim.

دێو ده‌ئیت : منداڵه‌کانم کی خه‌وتوو ، کی نه‌خه‌وتوو ه

دیدیڤ ده‌ئیت : من به‌ ناگام . دایکم پیشی نه‌وه‌ی بکه‌ومه

خه‌و له‌ سه‌ر چرای هییکه‌ی بو‌ ده‌کولاندم .

Dêw ji xwe redibêje:
 " De tiştekanabe , ez ê
 jî
 jêre hêka bikelînom ,
 ku bila qelaw be , ezê
 têra xwe wîbixwim "
 Dêw jê rehêk kelandin
 Û anîn danîn ber wî
 Dîvîdv xwar , zikê
 xwe têrkir
 Dêwêgot : Dexwedê
 rehetîyê
 bide, êdî em rakerin.

دییو ژخوهره دیبژه : (ده تشتهك نابه)

نهزی ژئی ره هیکان بکه لینم ،

کویلا قه له وه به ، نه زئی تییرا خوه وی بخوم .

دییو ژئی ره هیك كه لاندن و نائین بهر وی دیشدیف خواری ، زکی خو تییرکا ،

دییو گوټ : ده خودهدی ره همه تییبی بده ، ئیدی نه م را كه قن .

Dêweke lebere xoy deygut : Çîdebêt, min hêlkey bo de kulênim, ba qelewbêt be têrî deyxom .

**Dêweke hêlkeykîbo kulan û leberdemîdana .
 dîvdîv xiwardî Û skîxoy pêtêrkird .**

Dêw wîfî : încâ pişiwê bide xotû bixewe .

دییوهكه له بهر خووی دهیگوت : چی ده بییت ، من هیلکهی بو ده گوینم ، با قه له و بییت ،

به تییری ده یخوم . دیوهكه هیلکه یه کی کولاند و له بهر ده می دانا . دیشدیف

خواردی و سکی خووی تییر کرد . دیووتی : ئینجا پشوی بده خوت و بخه وه .

Piçek wext derbasdibe
, dêw dîsa dibêje :

-Zarokên min kîjiwe
raketîye , kî şiyare ?

Dîvdîv dibêje :

- Ezşiyarim . Dêw
dibêje :

-Çimatu ranakevî ?

Dîvdîv dibêje :

Ez zaftî bûme .

Diya min her tim vê

wextê bibêjing ê ji

min re ji kanîyê av

di anî.

Dêw dibêje : Bise ,

ez anuha herim ji

te re avê binim .

پیچەك وەخت دەرباس دەبە ، دێو دیسان دبیژە :

-زاروکیڤن من کی ژوہ را کہ تییبە ، کی شیارە ؟

دیشدیش دبیژە : ئەز شیارم . دێو دبیژە :

چما کو تو راناكەفی ؟ دیشدیش دبیژە :

ئەز زافتی بوومە . دیا من هەرتم قسێ

خەوتی ب بیژەینگی ژ من رە ژکانیی ئاق

د ئانی . دێو دبیژە : بسە ، ئەز ئانو

هە هەرم ژ تەرە ئاقی بینم

Kemêk kat baser çû ,
Dêweke dîsan witî:
Mindalekanim kêle
êwe
xewtiwe, kê beagaye?
Dîvdîv delêt : Min
gadarim.
Dêwdelêt : Tobo
naxewît ?
Min rahatûm .
daykim pêşxetin le
kanîyêwe awim
bebêjîng bo dênêt!
Dêw delêt: baŞe Êsta
deçm awt bo dênim

که مێک کات بەسەر چوو ،
دێوێکە ديسان وتی :
منداڵەکانم کێ لە ئێوێ خەوتوو ،
کێ بەناگایا یەه ؟
دێقیدیڤ دەئیت : من بە ناگام .
دێو دەئیت : تۆ بو ناخەوییت !
من راھاتووم دایکم پێش خەوتن
لە کانیهوه ناوم بە بیژینگ بو دینیت .
دێو دەئیت : باشه ، من ئیستا دەچم
ئاوت بو دینیم .

Dêwdi çe ser kaniyê.
 Bêjing êd :
 Avêded ike ku ti jî
 bike, lê javaku bê
 jîngêji avê derd ixê , bê
 jî ng dîsamîn a berê
 vala ye.
 Dê w her çiqasî
 dixwaze bê jîngê ,
 Lênabe .avdi bê jîngê
 de nasekine

دێو دچه سەر کانیی ، بیژینگێ دناقی د دکه ، کوو تژی بکه ، ئی گاڤا کو
 بیژینگێ ژ ناڤی دردخه بیژینگ دیسا مینا بهرئ فالایه .
 دێو هههه چقاس دخوازه بیژینگێ ت ژئ بکه ، ئی نابه ، ناڤ دیژینگێ ده
 ناسهکینه

Dêweke deçête ser
kenî , bêjîng le aw
heldênet te pir aw
bêt belem ke
bêjîngeke le aw
dênête derewe,
betal debêtewe .
Dêwake her çend
deywêt bêjîngeke
pir aw biket , pir
nabêt, aw le bêjîng
de ranawestêt

دیوهکه دهچپته سهرکانی ، بیژینگ له ناو هه دینیت تا پر ناوی بکات
به لام که بیژینگه که له ناو دینیته دهرهوه به تال دهبیتهوه ، دیوهکه
هر چه ند دهیهویت بیژینگه که پر ناو بکات پرناویت ، ناو له
بیژینگدا راناوستیت

Dîvdîv hevalên xwe
Şîyar dike Û dibêje:

- Zû rabin , emxwe
xelaskin :

ku dêw ji ser kaniyê
were ewême bixwe
rej Hemû bi he

in diçin , radibin Û dire

دیشیدیف هه قالین خوه شیار

دکه و دیبژه :

- زوو رابن ، ئەم خوه خه لاسکن !
کو دیو ژسه رکانیی وهره ئەو نیمه

بخوه ! هه موو ب هه ره رادبن و دره قن دچن .

Dîvdîv hwrêkanî be aga dênêt û delêt:

- Zûbin helsin , pêwîste xoman rizgar keyn!

Ger dêw Leser kani bêtewe deman xiwat !

Hemwan be ye kewe radeperin û deron.

دیشیدیف هاوړپیکانی به ناگادینیت و ده ئیت

- زوو بن هه لسن ، پیوسته خومان رزگار کهین ! گهر دیو له سه رکانی

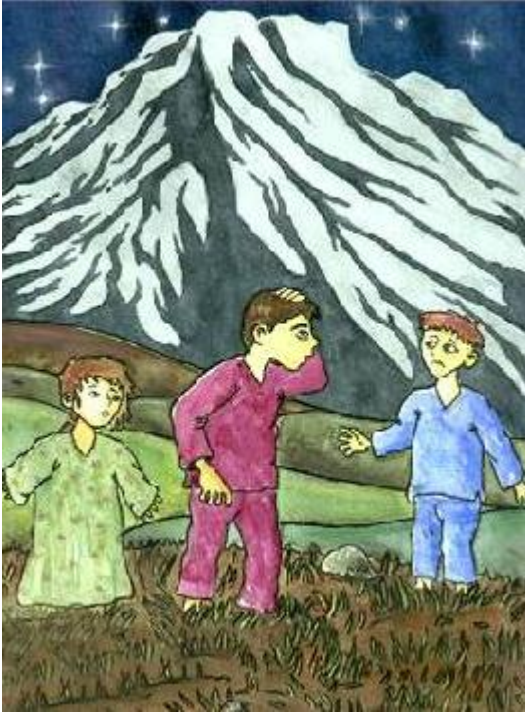
بیته وه ده مان خوا ! هه مووو ان به یه که وه پرا ده په رن و ده رۆن .

Bi carê de tê bîra
Dîvdîv
ku wî biÛra xwe
Imala
Dêwê JibÎr kirÎye
diherên
Jiheralên xiwe
dibêJe:
-HÛn biçin!
min biÛra xwe li
maladêwêJibÎrkir,ez
ê vegerim herim
biÛra xwe bÎnim.
HeraÎên
DîrdîrÎ dibeÊJin :
-Lawo meçe.
Dêwête bigre Û
bixweÎ.
Dîrdîv dibêJe:
-Çi dibe bira bibe.
Ez diçim biÛra xwe
tÎnim !

ب جارى دیتە بىرا ديشدیشى کوبلورا خوهل مالا دىوى
ژبىراکریه ل هه قالیين خوه ره دبىژه : _ هون بچن!
من بلورا خوه ل مالا دىوى ژبىراکر نه زفه گهریم
هه ریم بلورا خوه بینم. هه قالیين ديشدیشى دبىژن:
-دىوى ته بگره و بخوه! ديشدیش دبىژه:
-چ د به برابیه! نه زچم بلورا خوه تینم.

Dîvdîv bebîrîrî
 dadêtewe kewa
 Şimşaleky IemaÎ
 dêwî Iebîr
 kirdwe. Be haw
 rêkanî deÎêt
 : êwebaron! Man
 Şimşale kem
 IemaÎ dêwi Iebr
 kir diwe , min
 degerê mewe
 biÎûrekem
 dênimewe.
 Hawrê kanî dîvdîv
 wityan: Ey Iaw
 Çak mero, dêweke
 det girî Û det xiwat.
 Dîvdîv wîî: Çidebêt
 ba bibêt. Min
 deçim Şimşalekem
 dênimewe

دیشدیف به بیرى دادیته وه کهوا شمشاله کهى
 له مائی دیوی له بیر کردیه . به هاوړیکانى ده ئیت :
 ئیوه برۆن! من شمشاله کهم له مائی دیوی له بیر کردوه , من ده گه ریمه وه بلووره کهم دینمه وه . هاوړیکانى
 دیشدیف
 وتیان : نهى لاوچاک مهرو دیوه که ده نگری و ده تخوا! دیشدیف وتیان : نهى لاوچاک مهرو ،
 دیوه که ده نگری و ده تخوات ! دیشدیف وتی : چ ده بیئت با ببیئت ! من ده چم شمشاله کهم دینمه وه!

Dîvdîv diçe dikeve
hundûrê
maLa dêwê ku bilûra
xwe
bigire dêw widigireû
dibêje:
_tu kada diçî, ezêji xwe
retebixwim!
Diwêgavêde tiştêk tê
aqlê
Dîvdîvî û dibêje:
- Binêre , ezpîçekê zîfim
.
Tumin bi vîhalî bixwî jî
tutêrnabî .
Mintêxe hundurê
Çiwalekî
Û here Çoyekî qalind
bîne pêliminxê..

دیشدیش دچه دکه فه هوندورا مالا دیشی

کو بلوورا خوه بگره ، دیو وی دگره و

دببیره : تو کودا دچی ، نهزی ژ خوه ته بخوم! دوی گافی ده تشتهک تی ناقلی

دیشدیشی و دببیره : ببیره ، نهزی چه ککی زه عیفم . تو من بقی حالی بخوی ژی

تو تیر نابی . من تیخه هوندوری چواله کی و هه ره چویه کی قالدبینه پی ل من خه .

Dîvdîv deçête malî
 dêweke bo ewey Şim
 şalekey bihênêtewe
 , dêw dey girêt û delêt
 :To bokiwê deçît êsta
 det xom !
 Lewkatîda Dîvdîv şitêkî
 bebîrda dêt û delêt:
 Binware min biçûk Û
 lawazim , eger min
 bixoy têrnabî .
 min bêxe nêw cewalêk û
 biro darêkî estûr bîne
 bew darey
 leminbide .

دیشدیف دهچیته مائی دیوهکه بو نهوهی شمشالنهکهی بهییتتهوه ، دیوهکه
 دهیگریت.

وده لیت : تو بو کوی دهچیت نیستا ده تخوم ! نه و کاته دا دیشدیف شتیکی
 به هزردا دیت

وده لیت : بنواره من بچووک ولاوازم ، نه گهر بمخوی تیر نابیت. من بخه نیو
 جه وائییک و برو

داریکی نهستور بینه و بهو داره نه من بده ...

.... Tu Çiqasî liminxî
, ezê hewqasî
xurt bibim . Demaku
mîna zarokên
dêwan
bû orre oramin . tu
bizanibî ku ez
zafxurt
bûme . wê demê min
ji Çiwal derxe û bi
xwe.
Dêw dixwaze vê
gotina
Dîvdîvî bi cihbine ku
Dîvdîv xurt bibe û
ew jî
wî bixwe . Dêw
Dîvdîvî
dixe hundurê
Çiwalekî
û dice ku çoyekî
qalind
bîne .

تو چ قاس ل من خى ، نهزى هه و قاس خورت بيم .
دهما کو مینا زاروکین دیوان بووئوره ئو پامن ،
تو بزانیی کو نه زاف خورت بوو مه وى دهى من
ژى چوال دهرخه و بخوه . دیو دخوازه ئى
گوتتا ديشدیشى ب جه بينه کو ديشدیش خورت
ببه و نه و ژى وى بخوه . دیو ديشدیش دخه
هوندورى چوالهکى دچه کو چويهکى قالنند بينه .

To Çend lemin bideyt ,
ewende gewredebigim .
Ew katey wek mindale
dêwan horrehorrim
hat , ewkat
bizane qelew bûme û
Icewaleke derimbêne û
bim xo.
Dêw deywîst
emdaxwaziye dîvdîv
be cêbênêt û dîvdîv
gewrebêt û bîxwat.
Dîvdîv dexatenêw
cewalêk û derwat
darêkî estûr bênêt

تۆ چه ئه من بدهیت ، من نه وهنده گهوره ده بيم . نه و کاته ی وکو منداله دینان
هۆر په هۆرم هات .
نه وکات بزانه قه له و بوومه و نه جه وانه کهم دهرینه و بمخو، دیوه که دهیویست نه م
داخوازییه ی
دیقدیف جیبه جی بکات و دیقدیف گه وره بیته و نه و بیخوات .
دیقدیف ده خاته نیو جه وائیک و دهروات داریکی نه ستور بیته ..

Dêw bi çoyekî
qalind
tê û li Çiwal dixê .
Welê Zaf li Çiwal
dixê
ku êdî dibe ore or
alêwik. Dêw dibêje
:-
Temam . tunuk a
xurt
buyî !

دیۆ ب چۆیهکی قالنندی و ل چوال دخه . وهلی زاف ل چوال دخه
کو ئیدی دبه ئۆره ئۆره لیۆک . دیۆ دبێژه : تهمام تو نوکا خورت بویی !

Dêw darêki estûr dênêt û dêtewe û le cawaleke
dedat. Zor tund le cewaleke dedat ta debête
hare harey dêwekey . Dêwe delêt:
Tewaw etû êsta qelew bûy!

دیۆهکه داریکی نهستوو دینییت و دیته وه و نه جه وانه که دهدات ،
زۆر توند نه جه وانه که دهدات تا ده بیته هاره هاره ی دیۆهکه .
دیۆهکه ده نییت : ته واو بوو نه توو نیستا قه له و بووی !

Dêw ku diçe ,
Dîvdîv ji çîwal der
e, dike

Diçe lawê dêwê
tine hindurê Çîwal
derê Çîwal girê
dide . paşêjiwir
direve dieçe.

دیو کو دچه ، دیشدیف ژێ
چوال دهر دکه شه دچه لاوی
دیوی تینه دخه هوندوری
چیوال و دهقی چیوال گری
دهه . پاشی ژور دهر شه دچه .

Dêweke derwat , Dîvdîv ewiş le ciwaleke
Dêtederewe û deçêt mêrdî dêweke dehênêt
û dey xate naw cewaleke û dewî debestêt .

دیوهکه دهروات ، دیشدیف نهویش له جواله که دیته دهرهوه دهچیت
میردی دیوهکه دههینیت و ده یخاته ناو جهواله کهوه دهوی دهبه ستیت .

Paşê dem a ku
dêw devê Çiwal
vedike . Çibibîne .
li lawê xwe xistiye
, kuştiye.

پاشی دەما کو دیو دەقی
چوال قەدکە ، چ ببینە ،
ل لاوی خوە خستییه ،
کوشتیه !

Diwayî dêweke demî cewaleke dekatewe ,
Çibibînêt, lepiyawekey xoy dawe û kuştûyetî

دوایی دیوێکە دەمی جوانێکە دەکاتەو ، چ ببینیت ، ئە پیاوێکە
خۆی داوێ و کوشتووێت

Dîvdîv ji dice
dighîje hevalênxwe
, bi hev re direvin
diçin . ji dêwê xelas
dibin

دیشدیش ژێ دچه دگهیزه
هه قالیڤن خوه ، ب هه قاره
درهفن دچن ،
ژ دیوی خه لاس دبن

Dîvdîvîş derwat û degate we hevalekanî, beyekewe
de çnewe ledêw rizgariyan debêt

دیشدیشدیش دهروات و دهگاتهوه هه فانه کانی ، به یه کهوه دهچنهوه ،
له دیورزگاربان ده بییت .

